

Марія Примаченко: сила творчості та жіночий погляд на світ

#WorldIPday
#Power_of_IP

Просвітницька кампанія до Міжнародного дня інтелектуальної власності «Жінки та інтелектуальна власність: каталізатор інновацій і творчості»

Просвітницька кампанія проводиться з нагоди Міжнародного Дня інтелектуальної власності, який щороку святкується 26 квітня.

Відзначаючи День інтелектуальної власності, вся світова спільнота підвищує обізнаність з питань інтелектуальної власності та нагадує про важливість захисту прав всіх творців та інноваторів, сприяє розвитку світу креативності, заохочує винаходити та створювати нове, важливе, унікальне.

Місією 2023 року є висвітлення ролі жінок у системі інтелектуальної власності, заохочення жінок та створення всіх необхідних умов для їх більш активної участі у новаторській діяльності та підвищення цінності їх творчих та винахідницьких здібностей, що матиме вагомий внесок для розвитку сфери інтелектуальної власності.

Просвітницька кампанія здійснюється за ініціативою **Академії інтелектуальної власності UKPHOIBI** у співпраці з **Prymachenko Family Foundation** з метою:

- виховання молодого покоління з якісно новим уявленням про культуру поведінки щодо результатів інтелектуальної, творчої діяльності та повагу до прав творців;
- популяризації знань про інтелектуальну власність, про її важливість та значення для кожного з нас.

На прикладі творчості талановитої української художниці Марії Примаченко ми хочемо долучити Вас до захоплюючих можливостей і сили творчості та продемонструвати її жіночий погляд на світ, що втілюється у її неповторних творах!

Чарівний світ Марії Примаченко

- її роботами захоплювалися Пабло Пікассо, Марк Шагал та Луї Арагон;
- її ім'я було внесено до Всесвітньої енциклопедії мистецтва;
- її особистий рік — за рішенням ЮНЕСКО офіційно 2009 визнано роком Марії Примаченко;
- її творча спадщина складає понад 3000 робіт;
- її творчі здібності не обмежувалися мистецтвом, а й проявлялись також у вишиванні, моделюванні одягу тощо;
- її зірка — № 14624 — розташована між Марсом та Юпітером;
- її роботи за життя лише дарувалися нею на знак шани, дружби, любові;
- її зображення у 2008 році з'явилося на серії пам'ятних срібних монет «Видатні особистості України»...

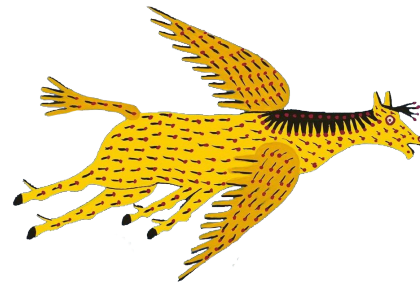
І це лише декілька фактів, які відображають захоплення всього світу мистецтвом української художниці!

Чарівний світ Марії Примаченко

Марія Примаченко
(1909-1997)

Особистий творчий стиль Марії Примаченко

Як Ви вважаєте, завдяки чому картини одних авторів відрізняються від інших?

Секрет полягає в оригінальності та унікальності авторського стилю. Оригінальність творінь проявляється саме у творчих рішеннях щодо змісту, способів та форматів втілення ідейних задумів.

Все дивовижне, що існувало в уяві Марії Примаченко та все те, що вона помічала в житті, відтворювалося на полотні у неповторному авторському стилі. Вона вкладала особливі сенси у свою творчість, перетворюючи процес творчої об'єктивізації в магію.

Напрямок її творчості — наївне мистецтво.

І саме завдяки унікальному творчому рішення, яке прослідковується у її творчості, картини Марії Примаченко неможливо сплутати з творчістю інших митців.

Особистий творчий стиль Марії Примаченко

«Вовчик», 1994 рік

«Сині волошки дарую
Україні», 1992 рік

«Золота свадьба», 1991 рік

«Допотопний зайка плакав у
ковчегу», 1990 рік

«Прийшов кум до куми», 1992 рік

«Модниця мавпа у розах гуляє»,
1983 рік

Як дізнатися що картина справжня?

А Ви знаєте як підтверджується авторство
У паспорті картини.

Кожне творіння є неповторним та унікальним для того, хто його створив. Автор може обрати назву, присвятити картину, зазначити рік її створення. І для того, щоб ці відомості були доступні іншим – власнику картини видається паспорт, що засвідчує справжність авторства, містить інформацію про назву та дату створення твору.

Саме паспорт разом з картиною переходить до нового власника.

Паспорт — це унікальний документ, що існує тільки для творів образотворчого мистецтва. Для будь-яких інших, які здатні до тиражування, наприклад літературних творів, такий облік не передбачено.

Як дізнатися що картина справжня?

Так виглядає паспорт картини Марії Примаченко.

 **PASSPORT
OF ARTWORK** European
Arbitration
Chamber

The current passport is issued to authenticate origin, worth and uniqueness of this painting,
that was created by the artist as a single piece, of which no other identical copies are known

Title of artwork:	No title
Artist (full name):	Maria Prymachenko
Place and year of creation:	Bolotnya Village, Kyiv Region, Ukraine, 1938
Style and genre:	Naïve art
Technique and materials:	Gouache, plywood
Dimensions:	44.5 x 44.5 cm, thickness - 4.1 mm
Date entered in the information system:	04.12.2019
Date and number of the protocol of the expert commission	0001

Artwork must be accompanied by current passport in case of transportation or sale
Current passport of artwork is valid along with the protocol of the expert commission only

Passport series and number:
MP0001/P-UA/2019

Date of issue:
27.12.2019

 Board member of the International non-profit association
"European Arbitration Chamber" (Brussels, Belgium)

(signature) Ryszard Marcinkowski

Title of artwork: No title

Artist (full name): Maria Prymachenko

Place and year of creation: Bolotnya Village, Kyiv Region, Ukraine, 1938

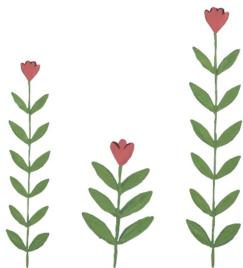
This passport has been issued by:

International Center of Judicial and ADR Expertise
under the International non-profit association "European Arbitration Chamber"
Address: B-1050, Belgium, Brussels, Avenue Louise, 146 • Tel.: +32 2 808 77 54
Email: secretary@chea-taic.be • Web: chea-taic.be

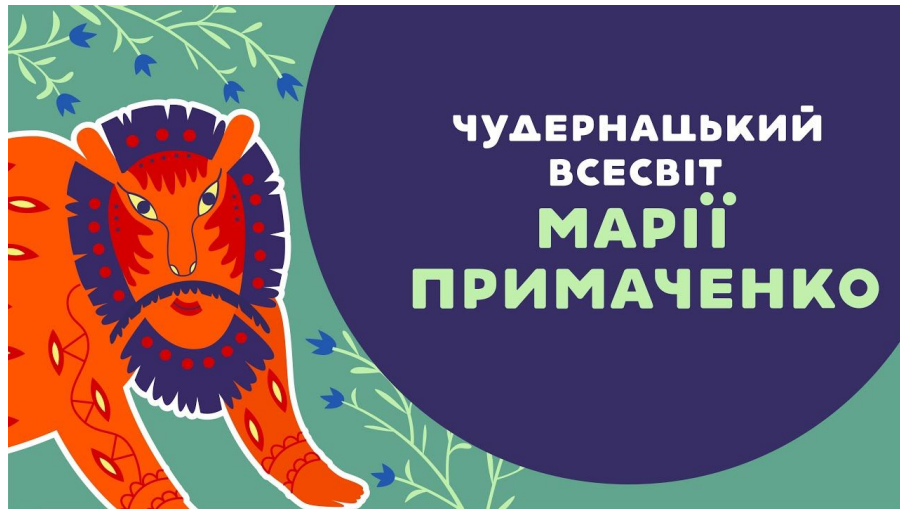
Чи може картина ожити?

Будь-який об'єкт авторського права здатен до відтворення різними способами у різних форматах. І навіть зображення на картинах можуть оживати шляхом відтворення їх у мультиплікаційних фільмах завдяки різноманітним технологіям.

І яке б «друге» життя Ви не вирішили надати картині, чи то світлове шоу, принт на тканині, мила іграшка або обкладинка зошиту Вам необхідно отримати згоду автора або володільців майнових прав на картину на таке відтворення.

Чи може картина ожити?

Скріншот кадрів з мультфільму
«Книга-мандрівка.Україна». 6 серія
«Чудернацький всесвіт Марії Примаченко».

Старий дід
пас корову біля
четвертого блоку,
і надив на корову
капронові мішки,
щоб не заворіла.
А вона травичку
кушає і дід не
слухає!

Чи можна перемалювати картину?

Напевно кожен, хто захоплюється малюванням неодноразово перемальовував картини художників, якими він захоплювався. **А чи є це правомірним?** Ось приклад того, як не треба вчиняти.

Один з дизайнерів фінської компанії перемалював відому картину Марії Примаченко «**Щур у дорозі**» 1963 року для використання зображення на власній продукції ще у 2007 році. Це стало відомо лише у 2013 році, коли в рамках співпраці одна з фінських авіакомпаній нанесла це зображення на власні літаки.

Звичайно, ці дії є порушенням авторських прав української художниці. Дізнавшись про таке копіювання зображення картини, авіакомпанія видалила візерунок з літаків, а дизайнер, визнавши порушення, в якості вибачення організував виставку робіт Марії Примаченко в одному з міст Фінляндії.

Чи можна перемалювати картину?

Літак з візерунком «Лісовий народ» від компанії Marimekko, 2013 рік

Картина Марії Примаченко
«Щур у дорозі», 1963 рік

Візерунок дизайнера фінської компанії Marimekko
«Лісовий народ» («Metsänväki»), 2007 рік

Чи можна перемалювати картину?

**Виставка «Неймовірний світ Марії Примаченко»
у музеї Aboa Vetus & Ars Nova, м.Турку,
Фінляндія, 2018 рік**

Чи можна наслідувати авторський стиль?

Чи можна малювати картини у стилі Марії Примаченко, надихнувшись її роботами?

У власних роботах Ви можете наслідувати стиль інших митців, за умови що Ваш твір:

- 1) не є копією твору іншого автора;
- 2) відображає мотиви творчості іншого автора;
- 3) містить інші сенси, які можуть викликати асоціації з творами іншого автора;
- 4) є оригінальним та втілює Ваші творчі рішення;
- 5) створений як дань поваги іншому автору, про що Ви можете зазначити у описі до твору.

Чи можна наслідувати авторський стиль?

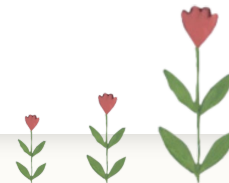
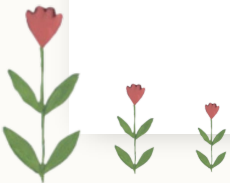
«Синій бик»,
Марія Примаченко,
1947 рік

Скріншот кадру з програми
«На добраніч, діти» колискова
вечірня казка, УТ 1. Анімаційна
композиція авторам була навіяна
картинами та творчістю
Марії Примаченко

«Ніч»,
Оксана Явір,
2012 рік

Чи можна ШІ попросити створити картину у стилі Марії Примаченко?

І навіть якщо Ви захочете, щоб зображення згенерував штучний інтелект в стилі Марії Примаченко, то для правомірного використання згенерованого зображення потрібно отримати дозвіл автора або правоволодільця на обробку штучним інтелектом творів, що охороняються авторським правом.

Ось приклад зображень, згенерованих нейромережею на основі ілюстрацій Марії Примаченко в жанрі «наївного мистецтва». Для використання таких зображень отримали дозвіл від правоволодільців авторських прав Марії Примаченко – Prymachenko Family Foundation.

Тільки в такому випадку використання є правомірним та свідчить про високий рівень правової культури та обізнаності з питань інтелектуальної власності.

Чи можна ШІ попросити створити картину у стилі Марії Примаченко?

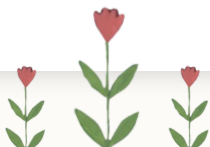
Як заробити гроші завдяки картинам?

Як же заробити на власній інтелектуальній власності?

Насправді існує декілька можливостей. Так, володілець майнових прав може:

- 1) самостійно використовувати створений ним об'єкт інтелектуальної власності (наприклад використовувати об'єкти права інтелектуальної власності у власному виробництві шляхом випуску та продажу товарів);
- 2) дозволяти іншим використовувати створений ним об'єкт інтелектуальної власності (наприклад, шляхом укладення ліцензійного договору або договору франчайзингу із зацікавленими особами).

Приклади, що наводяться на наступних слайдах, яскраво демонструють способи використання зображень картин Марії Примаченко на різноманітних товарах.

Як заробити гроші завдяки картинам?

Вовняна хустка з колекції
«Казки сім'ї Примаченко», Oliz,
2020 рік

Жакет з колекції «91lab x
Prymachenko», 91lab, 2022 рік

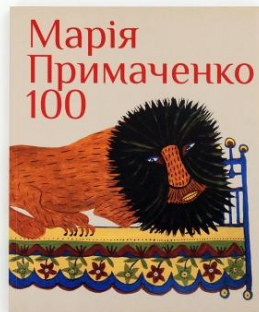

Світшот Space Horse, UKRAINIAN
BEASTS Unleashed, 2023 рік

Як заробити гроші завдяки картинам?

Вазы з колекції «Сади Марії»,
LoraShen, 2022 рік

Видання «Марія Примаченко 100»,
Автор: Олександр Найден
Видавництво «Родовід», 2009 рік

Колекція ялинкових прикрас
за мотивами картин Марії
Примаченко, «Гроно», 2022 рік

Чи завжди треба отримувати дозвіл?

За життя автора картин та протягом 70 років після його смерті (за загальним правилом) необхідно отримувати дозвіл на використання картин, за виключенням деяких випадків, передбачених чинним законодавством.

Навіть якщо використання відбувається задля досягнення соціального ефекту як розпис стін у дитячій лікарні, організація світлового шоу на свята чи надзвичайної виставки квітів — дозвіл повинен бути.

Яскраві приклади соціальних ініціатив та надзвичайно важливих проєктів у колаборації з Prymachenko Family Foundation демонструємо Вам на наступних слайдах.

Чи завжди треба отримувати дозвіл?

Мурал Марії Примаченко, м.Іванків,
вул.Київська, 38, 2021 рік

Проект «Київ Цифровий», фантастичні звірі Марії Примаченко - герої доповненої
реальності, Національний ботанічний сад імені М.М. Гришка НАН України, 2023 рік

Виставка квітів за мотивами творів Марії Примаченко
на Співочому полі, 2021 рік

Мурал з сюжетами Марії Примаченко на 15
корпусі НДСЛ «Охмадит» від агенції
Creative Beast Studio, 2023 рік

Як захистити ім'я автора?

Як ти можеш попередити порушення права на авторське ім'я і для чого це потрібно?

Зазвичай ми звикли використовувати власне ім'я для ідентифікації себе як людини у суспільстві.

Але у світі творчості існує необхідність використовувати власне ім'я як зареєстровану торговельну марку чи як комерційне найменування. Якщо Ви захочете виробляти сувенірну продукцію, зокрема з зображенням картин, організувати творчу майстерню та й взагалі захистити ім'я від неправомірного використання будь-якими особами в комерційній діяльності — **необхідно зареєструвати власну торговельну марку або використовувати комерційне найменування.**

За загальним правилом торговельна марка з іменем відомої в Україні особи реєструється за згодою такої особи.

Ім'я Марії Примаченко не є виключенням, і також зареєстровано після її смерті як торговельна марка її онуком — Іваном Примаченко. Також, родиною використовується комерційне найменування з елементами зображень картин Марії Примаченко.

Як захистити ім'я автора?

Свідоцтво України на торговельну
марку №123913 від 10.06.2010

М.Примаченко

Свідоцтво України на торговельну
марку № 126559 від 10.08.2010

prymachenko

Свідоцтво України на торговельну
марку №135293 від 25.02.2011

Марія Примаченко

Свідоцтво України на торговельну
марку № 126558 від 10.08.2010

Комерційне
найменування
«Prymachenko Family
Foundation»

Як мистецтво може допомагати?

Що таке зазвичай творча діяльність для кожного творця?

- можливість виразити себе, свої думки, емоції та почуття у власних творіннях;
- можливість заробити гроші завдяки власній творчості.

Але крім цього всього, мистецтво може мати й інші соціально важливі прояви.

Мистецтво є складовою частиною нашої національної ідентичності і допомагає сконцентруватися та продовжувати вірити, жити та надіятися навіть у найскладніші часи.

Ще триває війна, а українці вже збирають гроші на побудову мистецької резиденції імені Марії Примаченко, замість знищеного історико-краєзнавчого музею, де зберігалися її картини! Продаж картин з особистих колекцій та пожертвування отриманих грошей на потреби ЗСУ — найефективніший вклад мистецтва у протистоянні з ворогом та наближення Перемоги!

Як мистецтво може допомагати?

Картина була подарована колекціонером Ігорем Понамарчуком разом з дружиною Дар'єю Добріян Благодійному Фонду Сергія Притули та продана за **\$500 000** — за ці кошти **придбали 125 автомобілів для фронту**.

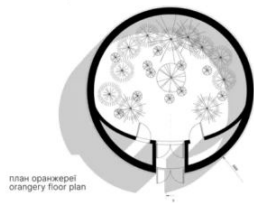
Родина Марії Примаченко підтримала благодійний аукціон і відмовилася від винагороди, яку мала отримати з продажу картини на користь ЗСУ.

«Квітки вирости коло четвертого енергоблока»,
1990 рік

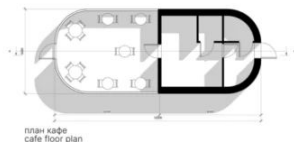

Як мистецтво може допомагати?

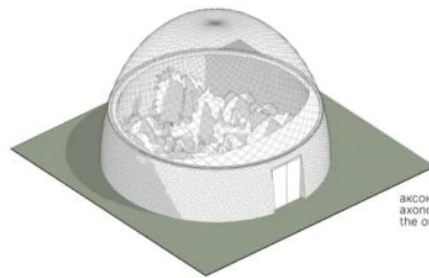
план оранжереї
orangery floor plan

план кафе
cafe floor plan

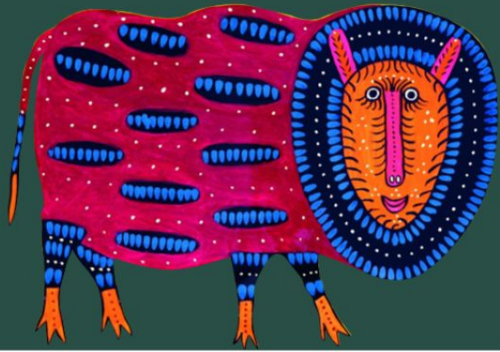

розріз кафе
section of the cafe

аксонометрія оранжереї
axonometry of the orangery

Артпростір, мистецька резиденція імені Марії Примаченко за проектом Yakusha Studio

«ХУДОЖНИК МОЖЕ ПРОТИСТАВИТИ ПЕКЛУ СВІТЛО, ЯКЕ ВСІХ ЄДНАЄ»

— ТІБЕРІЙ СІЛЬВАШІ

Щиро сподіваємося, що нам вдалося занурити вас у чарівний світ
Марії Примаченко та продемонструвати силу її творчості
та жіночий погляд на світ, що втілюється у картинках!

На сторожі захисту авторських прав

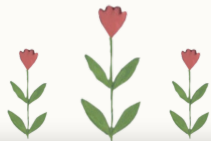

Усі авторські права на творчу спадщину Марії Примаченко належать тільки її онукам: Петру та Івану.

З усіх питань щодо отримання дозволу на використання зображень та укладення ліцензійних договорів звертайтеся до офіційного представника спадкоємців — юридичної компанії LAW NET lawnet@lawnet.ua +38(098)3311331.

Порушення авторських прав або «піратство» — це протиправне використання об'єктів інтелектуальної власності.

LAW • NET

P.S.

Щиро сподіваємось, що нам вдалося продемонструвати, що:

1. **оригінальність кожного твору** визначається творчим внеском автора та його креативними рішеннями, що втілюються у змісті твору та його виконанні;
2. **авторство кожного твору** визначається наявністю знаку копірайту ©, позначки про ім'я, псевдонім або підпис та рік створення, адже завдяки цьому створюється нерозривний зв'язок між твором та автором;
3. **повага до авторського права** повинна бути взаємною: якщо хочеш, щоб дотримувались твоїх авторських прав, поважай права інших на їх твори;
4. кожен має можливість **надихатися** творами інших авторів, але **не можна створювати копії**, лише певні **мотиви можуть прослідковуватися** у роботі, що створена як наслідування творчого стилю іншого автора;
5. інтелектуальна власність здатна **приносити гроші** завдяки використанню елементів твору (персонажів або назви) **при виробництві товарів або наданні послуг**;
6. для того, щоб використати твір при виробництві товарів або наданні послуг **потрібно отримати дозвіл** — укласти договір з правовласником;
7. кожне неправомірне використання твору є підставою для звернення автора або правоволодільця за **захистом своїх прав**, у тому числі й до суду.

Застереження

Представлене видання:

- розроблено з метою популяризації знань у сфері інтелектуальної власності та інновацій;
- НЕ є джерелом методичної інформації та НЕ рекомендовано до використання у експертних дослідженнях;
- має інформаційний характер;
- може бути використано будь-якою особою без самостійної економічної мети в рамках проведення Просвітницької кампанії до Міжнародного дня інтелектуальної власності з дотриманням правил участі у Просвітницькій кампанії;
- створене з використанням відкритої інформації, що міститься у спеціальній інформаційній системі УКРНОІВІ (<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/simple/>), на особистих ресурсах правонаступників авторів та/або організаторів проєктів, офіційних партнерів та у засобах масової інформації;
- всі зображення картин Марії Примаченко використано відповідно до ліцензійного договору УКРНОІВІ з Prymachenko Family Foundation.

Першоджерела

Слайд «Чи може картина ожити?»

1.Скріншот кадрів з мультфільму «Книга-мандрівка.Україна». 6 серія «Чудернацький всесвіт Марії Примаченко». Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=qsxN6PDeRMo>

Слайд «Чи можна перемалювати картину?»

1.Зображення візерунку дизайнера фінської компанії Marimekko «Лісовий народ» («Metsänväki»), 2007 рік. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://yle.fi/a/3-6663563>

Слайд «Чи можна перемалювати картину?»

1.Зображення виставки«Неймовірний світ Марії Примаченко» у музеї Aboa Vetus & Ars Nova, м.Турку, Фінляндія, 2018 рік. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.facebook.com/aboavetusarsnova/photos/pb.100063614561536.-2207520000./1725919600790433/?type=3>
<https://www.facebook.com/aboavetusarsnova/photos/pb.100063614561536.-2207520000./1594094930639568/?type=3>
<https://www.facebook.com/aboavetusarsnova/photos/pb.100063614561536.-2207520000./1626963860686008/?type=3>

Слайд «Чи можна наслідувати авторський стиль?»

1.Зображення картини «Ніч». Автор: Оксана Явір. 2012 рік. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=133580556792285&set=a.133580406792300>
2.Скріншот кадру з програми «На добраніч, діти» колискова вечірня казка, УТ 1. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=pNeBp-M6CpM>

Слайд «Як заробити гроші завдяки картинам?»

1.Зображення вовняної хустки з колекції «Казки сім'ї Примаченко», Oliz, 2020 рік. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://oliz.com.ua/shop/kolleksiya-uk/vovnyani-hustki/sherstvanoj-platok-bychok-qulyaet-m-primachenko/>
2.Зображення жакету з колекції «91lab x Prymachenko», 91lab, 2022 рік. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://91labknitwear.com/ru-zhaket-l158-belo-chernyi>
3.Зображення світшоту Space Horse, UKRAINIAN BEASTS Unleashed, 2023 рік. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://ukrainianbeasts.com/ua/product/flying-horse-sweatshirt/>

Першоджерела

Слайд «Як заробити гроші завдяки картинам?»

1.Зображення ваз з колекції «Сади Марії», LoraShen, 2022 рік. Електронний ресурс. Режим доступу:

https://lorashen.ua/ru/shop/product/vaza-horshchik-small-kol_oroVa/, https://lorashen.ua/ru/shop/product/vaza-glechik-kol_oroVa/

2.Зображення Видання «Марія Примаченко 100», Автор: Олександр Найдено. Видавництво «Родовід», 2009 рік. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://rodovid.net/product/58/mariia-prymachenko-100/>

3.Зображення колекції ялинкових прикрас за мотивами картин Марії Примаченко, «Гроно», 2022 рік. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.instagram.com/p/CIEQMnVtC1F/>, <https://www.instagram.com/p/CIErXK3NUob/>

Слайд «Як захистити ім'я автора?»

1.Свідоцтво України на торговельну марку № 126559 від 10.08.2010. Електронний ресурс. Режим доступу:

<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1081290/>

2.Свідоцтво України на торговельну марку № 126558 від 10.08.2010. Електронний ресурс. Режим доступу:

<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1081291/>

3.Свідоцтво України на торговельну марку №123913 від 10.06.2010. Електронний ресурс. Режим доступу:

<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1081150/>

4.Свідоцтво України на торговельну марку №135293 від 25.02.2011. Електронний ресурс. Режим доступу:

<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1062746/>

Слайд «Як мистецтво може допомагати?»

1.Зображення проданої картини Марії Примаченко «Квітки виросли коло четвертого енергоблока», 1990 рік, що передана колекціонером Ігорем Понамарчуком разом з дружиною Дар'єю Добрян для аукціону, що організований Благодійним Фондом Сергія Притули. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.facebook.com/prytulafoundation.org/posts/122583043756999>

Кулініч О., Коваль Д. Марія Примаченко: сила творчості та жіночий погляд на світ. Науково-популярне видання. Київ: ДО «УКРНОІВІ», 2023. 34 с.

Інформація про видання:

Про що: силу творчості та жіночий погляд на світ, що втілюється у неповторних творах Марії Примаченко.

Для кого: 0-99+, для кожного, хто цікавиться питаннями інтелектуальної власності.

Мета: популяризація знань у сфері інтелектуальної власності.

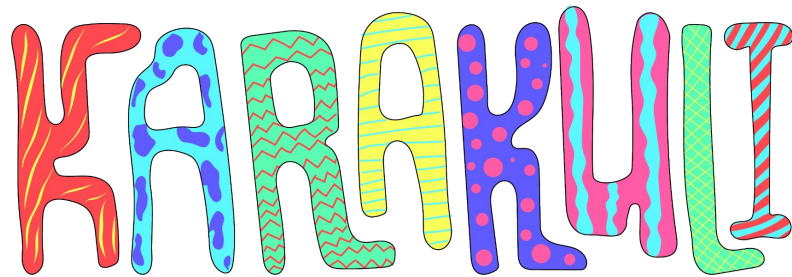
Серія: Спеціальний випуск до Міжнародного дня інтелектуальної власності, 26 квітня 2023 року, «Жінки та інтелектуальна власність: каталізатор інновацій і творчості»

Видання створено командою Департаменту «Академія інтелектуальної власності» Державної організації «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» за сприяння **Prymachenko Family Foundation** та юридичної компанії «LAW NET».

При оформленні видання використовувалися елементи брендбуку Prymachenko Family Foundation. Всі ілюстрації картин Марії Примаченко у представленому виданні використано відповідно до умов ліцензійного договору між УКРНОІВІ та Prymachenko Family Foundation.

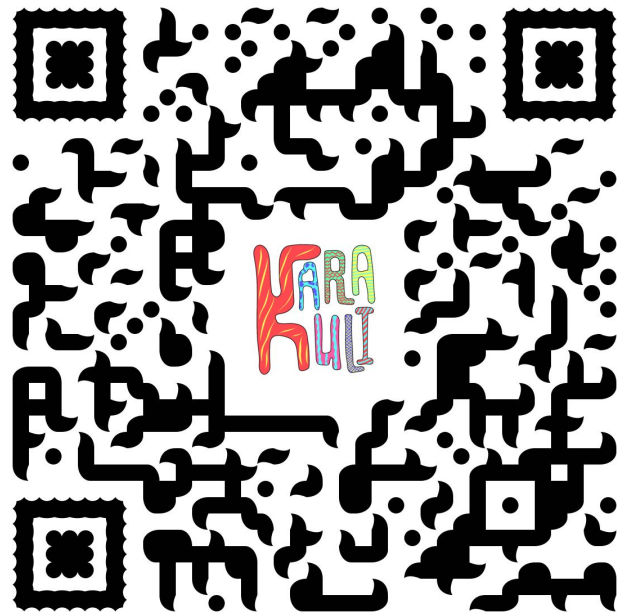
Додаткові ресурси про творчість

Абетка інтелектуальної власності

Освітній проєкт — про супер-силу ідей, про
безмежність власних творчих можливостей.

www.instagram.com/karakuli.ua/

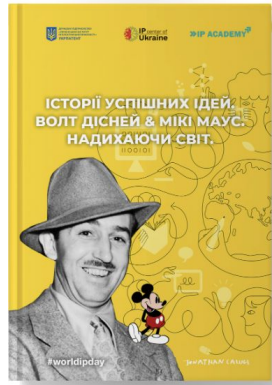

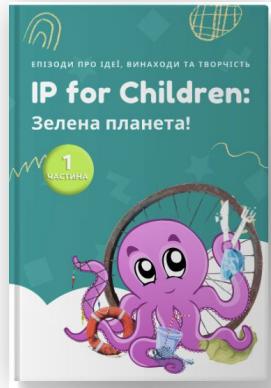
Додаткові ресурси для дітей про творчість

IP for children: Мрії здійснюються. 6 уроків про мрії та творчість!

IP for children: Зелена Планета. 12 уроків про ідеї, творчість та інновації заради Зеленого майбутнього.

Історії успішних ідей: від ідей до реалізації. 3 випуски про комерціалізацію власної творчості.

creative-academy.com.ua/categs_lib.html